

Research Paper

The Effect of Mental Vitality and Spiritual Intelligence on Entrepreneurial Competence through the Mediation Role of Social Capital in Female Students of Shiraz Payam Noor University

Akram Malekzadeh^{1*}, Nazanin Sahami², HamidReza Imani Far¹

1- Assistant Professor, Psychology Department, Payam Nour University, Tehran, Iran.

2- M.A in Educational Psychology, Payam Nour University, Tehran, Iran.

Received: 2023/05/07

Revised: 2023/06/11

Accepted: 2023/07/29

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/JPMM.2023.31564.3795

Keywords:

mental vitality, spiritual intelligence, entrepreneurial competence, social capital

Abstract

Introduction: Entrepreneurship is considered an important factor in economic growth. In fact, entrepreneurial activities lead to high effectiveness in economic development, including job creation, innovation in businesses and competitiveness, etc. The aim of the present study was to investigate the effect of mental vitality and spiritual intelligence on entrepreneurial competence through the mediation of social capital in female students of Payam Nour University, Shiraz.

Method: The research method is descriptive-correlation. The statistical population of the research was 13,000 female students of Payam Nour Shiraz Center, out of which 250 were selected by cluster sampling. The tools used in this research included Mental Vitality Questionnaire (Deci and Ryan, 1977), King's Spiritual Intelligence Questionnaire (SISRI) (2008), Entrepreneurial Competence (Zandi, 2012), Delaviz Social Capital Questionnaire (2014).

Findings: The results showed that mental vitality ($\beta=0.21$, $P<0.05$), spiritual intelligence ($\beta=0.162$) and social capital ($\beta=0.285$) have a positive and significant effect on students' entrepreneurship competence. Also, the results showed that the relationship between mental vitality and spiritual intelligence on entrepreneurial competence is positive and significant, considering the mediating role of social capital.

Conclusion: It can be said that by developing educational and practical programs to increase spiritual intelligence and social capital, an effective step can be taken in the direction of the development of entrepreneurial competence in people.

Citation: Malekzadeh A, Sahami N, Imani FarH. The Effect of Mental Vitality and Spiritual Intelligence on Entrepreneurial Competence through the Mediation Role of Social Capital in Female Students of Shiraz Payam Nour University: Journal of Psychological Methods and Models 2023; 14 (52): 95-106.

*Corresponding Author: Akram Malekzadeh

Address: Assistant Professor, Psychology department, Payam Nour University, Tehran, Iran.

Tell: 09173957664

Email: Akrammalekzade@pnu.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

The few researches that have been conducted in the field of employment of higher education graduates in Iran show that higher education curricula have not been very successful in developing and strengthening the competencies needed by graduates of various fields, and after entering the job field due to lack of competencies, They cause cost loss and decrease in effectiveness in the field of work (3). Considering the importance and role of entrepreneurship and considering the current problems of graduates, promoting and spreading entrepreneurship, creating a platform for a culture that supports entrepreneurship and educating entrepreneurs is necessary for all societies, especially developing societies like our country, which is one of the duties And the prospects of higher education are great (7). Certainly, the realization of such missions requires mental vitality (8). In addition to mental vitality, another factor that plays a significant role in entrepreneurial competence is spiritual intelligence. Spiritual intelligence is one of multiple types of intelligence that can grow and develop independently (10). Entrepreneurship is considered an important factor in economic growth and basically, the contribution of entrepreneurship in economic growth and development has been widely accepted by researchers (13). Unfortunately, domestic researches and researches in the field of women's entrepreneurship are very limited due to the newness of the topic and since even women's employment in Iran has always faced problems, naturally, women's entrepreneurship is facing increasing problems. Also, no research has addressed the relationship between mental vitality, spiritual intelligence of people, social capital and their entrepreneurial ability. Therefore, this research seeks to find an answer to the question of whether mental vitality and spiritual intelligence have an effect on entrepreneurial competence through the mediation of social capital in female students of Shiraz Payam Noor University?

Methods

This research is correlational in terms of method and quantitative in terms of type, in terms of purpose in the field of applied research and based on nature and method, it is a descriptive-correlational research. The statistical population of the research is all female students of Payam Noor University in Shiraz, numbering 13,000 people. The sampling method in this research was cluster sampling. According to the type of research (structural modeling) and based

on the number of variables (Jurskog, Surbaum, 1996), 250 female students were selected as samples in this research. The research tool is also a standard questionnaire including: mental vitality questionnaire made by (Deci & Ryan, 1977) and has 7 statements, based on a 5-point scale, the subject determines the number that indicates the correctness of the desired statement. King's spiritual intelligence questionnaire was designed and developed by King in 2008. This questionnaire has 24 items and its purpose is to measure the level of spiritual intelligence from different dimensions (critical existential thinking, production of personal meaning, expansion of the state of consciousness, transcendental consciousness). To measure entrepreneurial competence, the standard Zandi questionnaire (23) was used. Delaware's social capital questionnaire (1384) was used to measure social capital. This questionnaire has been standardized to measure social capital in students.

Findings

The participants in the research included 250 female students. Their age range was between 18 and 40 years and their average age was 25.5 years. The most statistics were related to bachelor's degree. Descriptive findings related to the variables of the current research for the sample of students are shown in the table below. To test the proposed model, structural equation modeling using AMOS/18 software was used. Mediation relationships of the final model were also tested using the bootstrap (self-starting test) of AMOS/18 software. In the test and determination of the model, the modified model was tested as the final model and compared with the proposed model. Since in the step of estimating the model, the proposed observation had a good fit, and all the paths were significant, so the fit of the model was confirmed without any modification. The RMSEA, TLI, and AGFI index indicate a very good fit of the proposed model, so the proposed model has a favorable fit and the general hypothesis of the research is confirmed. All path coefficients of the final model are significant. Referring to the standard coefficients mentioned in Table No. 4, the path coefficient of the direct effect of mental vitality, spiritual intelligence and social capital on entrepreneurial competence is not significant ($\beta=0.21$, $\beta=0.162$, $\beta=0.285$, $P < 0.05$). This finding confirms hypothesis 1 to 3 of the proposed structural model. Considering that zero is outside the confidence interval, the indirect effect of mental vitality on entrepreneurial competence through social capital is significant, and hypothesis 4 of the proposed model is confirmed. Considering

that zero is outside the confidence interval, the indirect effect of spiritual intelligence on entrepreneurial competence through social capital is significant, and hypothesis 5 of the proposed model is confirmed.

Discussion

The results showed that spiritual intelligence has a significant effect on students' entrepreneurial competence. This finding is in line with the researches of Safari Jafarlou and colleagues (17) and (20). In explaining this finding, it can be said that spiritual intelligence increases the entrepreneurial competence of people. This finding of the research can be explained in this way that spiritual intelligence emphasizes the knowledge and worldview of the person from the material world around him and the spiritual world and beyond himself. The results indicated a significant effect of social capital on entrepreneurial competence. This finding is in line with the researches of (19). In explaining this finding, it can be said that the decrease or increase of social capital causes the decrease and increase of entrepreneurial competence in an individual. The results showed that mental vitality has a significant effect on entrepreneurial competence due to the mediating role of social capital. This finding is in line with the researches of Zarandi et al. (18), (19). In explaining this finding, it should be said that mental vitality affects entrepreneurial competence both directly and indirectly through the mediation of social capital. Also, the results showed that spiritual intelligence has a significant effect on entrepreneurial competence due to the mediating role of social capital. This finding is in line with the researches of Safari Jafarlou et al. (17), (20) and (19). In explaining this finding, it can be said that spiritual intelligence is both directly and indirectly through the mediation of social capital on entrepreneurial competence. It is effective. It can be said that by developing educational and practical programs to increase spiritual intelligence and social capital, an effective step can be taken in the direction of the development of entrepreneurial competence in people.

مقاله پژوهشی

تأثیر سرزندگی ذهنی و هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی با واسطه‌گری سرمایه‌های اجتماعی در دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور شیراز

اکرم ملک‌زاده^۱، نازنین سهامی^۲، حمیدرضا ایمانی‌فر^۳

۱- استادیار، روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، ایران، تهران.

۲- کارشناسی ارشد، روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، ایران، تهران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۱۷

تاریخ داوری: ۱۴۰۲/۰۳/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۰۷

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

چکیده

مقدمه: کارآفرینی یک عامل مهم در رشد اقتصادی تلقی می‌شود. در حقیقت، فعالیت‌های کارآفرینانه به اثربخشی بالا در توسعه اقتصادی از جمله ایجاد اشتغال، نوآوری در کسب‌وکارها و رقابت‌پذیری و... منجر می‌شود. هدف این پژوهش بررسی تأثیر سرزندگی ذهنی و هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی با واسطه‌گری سرمایه‌های اجتماعی در دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور شیراز بود.

روش: روش پژوهش، توصیفی-همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش کلیه دانشجویان دختر مرکز پیام نور شیراز به تعداد ۱۳۰۰۰ نفر بودند که از میان آنها تعداد ۲۵۰ نفر به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش شامل، پرسش‌نامه سرزندگی ذهنی (Deci and Ryan, 1977)، پرسش‌نامه هوش معنوی کینگ (SISRI) (۲۰۰۸)، شایستگی کارآفرینی (زندگی، ۱۳۹۲)، پرسش‌نامه سرمایه اجتماعی دلاویز (۱۳۸۴) بود.

یافته‌ها: نتایج نشان داد اثر سرزندگی ذهنی ($\beta=0/21$ ، $P>0/05$)، هوش معنوی ($\beta=0/162$) و سرمایه‌های اجتماعی ($\beta=0/285$) بر شایستگی کارآفرینی دانشجویان اثر مثبت و معناداری دارد. همچنین، نتایج نشان داد رابطه‌ی سرزندگی ذهنی و هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی با توجه به نقش واسطه‌ای سرمایه‌های اجتماعی مثبت و معنادار می‌باشد.

نتیجه‌گیری: می‌توان گفت با تدوین برنامه‌های آموزشی و عملی در جهت افزایش هوش معنوی و سرمایه‌های اجتماعی، می‌توان در جهت پیشرفت شایستگی کارآفرینی در افراد گام موثری برداشت.

DOI:

10.30495/JPMM.2023.31564.3795

واژه‌های کلیدی:

سرزندگی ذهنی، هوش معنوی، شایستگی کارآفرینی، سرمایه‌های اجتماعی.

* نویسنده مسئول: اکرم ملک‌زاده

نشانی: استادیار، روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، ایران، تهران.

تلفن: ۰۹۱۷۳۹۵۷۶۶۴

پست الکترونیکی: Akrammalekzade@pnu.ac.ir

مقدمه

از دهه ۱۹۸۰ آموزش کارآفرینی به یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین فعالیت‌های دانشگاهی تبدیل شده و دانشگاهها برحسب ویژگی گروه‌های آموزشی و نیازهای منطقه‌ای و ملی، برنامه‌های آموزشی متعددی را برای سازمان‌ها طراحی کرده‌اند و گام‌هایی اساسی برای حمایت از فعالیت‌های کارآفرینی برداشته‌اند (۱) این حمایت‌ها شامل راهنمایی‌های عملی، مشاوره، تسهیلات مالی و برگزاری دوره‌های ویژه درباره کارآفرینی در دانشگاه و خارج از آن می‌باشد (۲).

پژوهش‌های اندکی که در زمینه اشتغال دانش‌آموختگان آموزش عالی در ایران صورت گرفته، نشان می‌دهد که برنامه‌های درسی آموزش عالی در پرورش و تقویت شایستگی‌های مورد نیاز دانش‌آموختگان رشته‌های گوناگون، از توفیق چندانی برخوردار نبوده‌اند و پس از ورود به حوزه شغلی به دلیل نداشتن شایستگی، موجبات اتلاف هزینه و کاهش اثربخشی در حیطه شغلی را سبب می‌شوند (۳). ضعف دستگاه‌های سیاست‌گذار در شناخت امر کارآفرینی، نبود تجارب قبلی در کشور برای توسعه کارآفرینی و حمایت و پشتیبانی از کارآفرینان، موانع اصلی و اولیه بشمار می‌روند. بر این اساس، تمرکز برنامه‌های درسی نظام آموزشی کشورهای موفق بر موضوعاتی چون شایستگی‌های کارآفرینی و تلفیق برنامه‌های کارآفرینی در آموزش‌های مدرسه‌ای جلب شده است (۴). شایستگی‌های کارآفرینی مجموعه‌ای از توانمندی‌ها و قابلیت‌های فرد اعم از دانش، نگرش و مهارت وی در راه‌اندازی یک کسب و کار و به سرانجام رساندن موفقیت‌آمیز آن است (۵). به بیان کامل‌تر، شایستگی‌های کارآفرینی مجموعه‌ای از ویژگی‌های ضمنی، مانند دانش عمومی و تخصصی، انگیزه‌ها، خصیصه‌ها، خویشتن‌پنداری‌ها، نقش‌های اجتماعی، مهارت‌ها، نگرش‌ها، ارزش‌ها، باورها، توانایی‌ها، شخصیت، خرد، تخصص، طرز فکر و گرایش‌های رفتاری است که در نتیجه آغاز به کار، ابقا و یا رشد یک فعالیت مخاطره‌آمیز بروز کرده است و این توانایی را به کارآفرین می‌دهد تا از دیدگاهی در ذهن به خلق ارزش دست یابد و در مدیریت کردن یک فعالیت مخاطره‌آمیز، عملکرد سطح بالا و سود بیشینه‌ای ارائه کند (۶).

با توجه به اهمیت و نقش کارآفرینی و با توجه به مشکلات کنونی دانش‌آموختگان، ترویج و اشاعه کارآفرینی، بسترسازی برای فرهنگ حامی کارآفرینی و تربیت کارآفرین، برای تمامی جوامع، بویژه جوامع در حال توسعه مثل کشورمان ضرورت دارد که این امر، یکی از وظایف و چشم‌اندازهای آموزش عالی است (۷). یقیناً تحقق یافتن چنین رسالت‌هایی نیاز به سرزندگی ذهنی دارد (۸). بوستیک^۱ و همکاران (۲۰۰۰) سرزندگی را به عنوان

تجارب درونی سرشار از انرژی معرفی کرده‌اند. سرزندگی هم‌چنین، نشان دهنده انرژی مثبت ذهنی است و یک فرد سرزنده، فردی هشیار و سرحال و هم‌چنین، سرشار از حس زندگی و انرژی است (۹).

افزون بر سرزندگی ذهنی عامل دیگری که بر شایستگی کارآفرینی نقش به‌سزایی دارد هوش معنوی است. هوش معنوی یکی از انواع هوش چندگانه است که به گونه مستقل می‌تواند رشد و توسعه یابد (۱۰). نخستین بار در سال ۲۰۰۰، زوهر و مارشال^۲ این نوع هوش را مطرح کردند. به عقیده این پژوهشگران، هوش معنوی با یکپارچه کردن هوش عقلانی و هوش هیجانی، تعامل بین فرایندهای تفکر منطقی و هوش هیجانی را تسهیل می‌کند و می‌تواند موجب رشد و دگرگونی شخصی شود. هوش معنوی توانایی به‌کارگیری و بروز ارزش‌های معنوی است؛ به‌گونه‌ای که موجب ارتقای کارکرد روزانه و سلامت جسمی و روحی فرد می‌شود (۱۱)، اما بررسی تأثیر سرزندگی ذهنی و هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی بسیار پیچیده است و نیاز به وجود یک عامل واسطه‌ای بنام سرمایه اجتماعی دارد. سرمایه اجتماعی یکی از شکل‌های سرمایه است که با گذشت زمان مستهلک می‌شود روابط اجتماعی اگر حفظ نشود به تدریج از بین می‌رود و انتظارات و تعهدات متقابل با گذشت زمان ضعیف و ناپدید می‌گردد و به دنبال این روند تبلیغات منفی ضعف یا عدم وجود سرمایه اجتماعی در یک سازمان اجتماعی تجلی خواهد یافت. سرمایه اجتماعی در سال‌های اخیر بسیار مورد توجه بوده و به عنوان یکی از مهمترین متغیرهای تبیین‌کننده سطح توسعه و رفاه جوامع و انگیزه‌ای قوی در جهت رشد کارآفرینی، در سطوح گوناگون شناخته شده و مورد توجه خاص افراد قرار گرفته است. در ایران نیز در سال‌های اخیر به سرمایه اجتماعی بسیار توجه شده است و حلقه گم شده بسیاری از برنامه‌ریزی‌ها می‌باشد (۱۲). کارآفرینی یک عامل مهم در رشد اقتصادی تلقی می‌شود و اساساً، سهم کارآفرینی در رشد و توسعه اقتصادی به طور گسترده مورد پذیرش محققان قرار گرفته است (۱۳). وانگ (۱۴) در یک پژوهش جامع دراز مدت با عنوان تأثیر سرمایه اجتماعی بر کارآفرینی دانش‌آموختگان دانشکده‌ها با به‌کارگیری مدل سازی معادله‌ها ساختاری نشان داد که سرمایه اجتماعی تأثیر مستقیم و معناداری بر کارآفرینی و کارکرد شغلی دانشجویان مورد بررسی دارد، افزون بر این، وضعیت اشتغال زنان در ایران مشابه با کشورهای در حال توسعه، در وضعیت مطلوبی نیست، همواره زنان فرصت‌های شغلی کمتری دارند و غالباً در بخش غیر رسمی با اندک دستمزد مشغول بکارند. نرخ بیکاری زنان تحصیل‌کرده بویژه در سال‌های اخیر مرتباً رو به افزایش است. لذا، تلاش برای

² Zohar And Marshall

¹ Bostic

صفری جعفرلو و همکاران (۱۷) به مدل‌یابی تأثیر هوش معنوی و نگرش به کارآفرینی، بر قصد کارآفرینی در دانشجویان علوم ورزشی پرداختند. این مطالعه، توصیفی و از نوع همبستگی بود که به صورت میدانی اجرا شد. جامعه آماری متشکل از تمامی دانشجویان علوم ورزشی استان فارس برابر با ۶۸۰ نفر بود که با لحاظ شرایط لازم برای انجام مدل‌سازی، تعداد نمونه ۲۲۰ نفر در نظر گرفته شد. نتایج این پژوهش نشان داد که هوش معنوی به صورت مستقیم و غیرمستقیم از راه نگرش به کارآفرینی اثر مثبت بر قصد کارآفرینی دارد. همچنین، مدل تأثیر هوش معنوی و نگرش به کارآفرینی، بر قصد کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی از برازش قابل قبولی برخوردار بود. مدل این پژوهش می‌تواند به عنوان دستورکاری برای توسعه کارآفرینی، تدوین محتوا، سرفصل‌های موردنیاز برای تدریس و بهبود نگرش و قصد کارآفرینی در رشته علوم ورزشی، استفاده شود. زرنندی و همکاران (۱۸) یافته‌های آنان حاکی از این بود که، بین شادکامی و سرزندگی با کارآفرینی در سازمان رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. وضعیت مولفه شادکامی و سرزندگی در وزارت ورزش و جوانان در حد قابل قبولی بوده، اما وضعیت مولفه کارآفرینی در وزارت ورزش و جوانان در حد قابل قبولی نبود. همچنین، شادکامی کارکنان ($\beta=0/47$) توانایی پیش‌بینی کارآفرینی در سازمان را داشت. بر اساس نتایج مدل ساختاری، شادکامی و سرزندگی در محیط کار بر کارآفرینی کارکنان آن وزارتخانه تأثیرگذار بود.

چانگا، چانبا^۱ (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی خلاقیت، شناخت فرصت و موفقیت شغلی کارآفرینان خلاق، نشان دادند که خلاقیت کارآفرینی و تشخیص فرصت رابطه مثبتی با موفقیت شغلی کارآفرینانه دارد. همچنین، نتایج آنان رابطه معناداری بین سرمایه اجتماعی و کارآفرینی را نشان داد (۱۹).

فشارکی (۲۰۱۹) به بررسی مفهوم اشتیاق کارآفرینی در بین تجار بخش خصوصی و بررسی تأثیرات هوش معنوی و خودکارآمدی بر توسعه و ارتقای سطوح آن، پرداخت. نتایج نشان داد که هوش معنوی و خودکارآمدی با دو بعد اشتیاق کارآفرینی (شوق اختراع و اشتیاق به تاسیس) ارتباط مثبت دارند. با این حال، تأثیر آنها بر بعد سوم (علاقه به توسعه) از نظر آماری معنادار نیست (۲۰). مطالعه کارولینا، کارلوس^۲ (۲۰۱۸) حاکی از این بود که سرمایه انسانی و اجتماعی رابطه آماری مثبتی با گرایش به کارآفرین شدن دارند. (Carolina & Carlos, 2018)

بهبود وضعیت فعلی و رهایی از مشکلات و موانع مسئولیتی جمعی است. متأسفانه پژوهش‌های داخلی در زمینه کارآفرینی زنان، به دلیل نوپایی مبحث بسیار محدود است و از آنجا که حتی اشتغال زنان در ایران همواره با مسائلی مواجه بوده، طبیعتاً کارآفرینی زنان با مسائل فزاینده‌ای روبه‌رو است. همچنین، در هیچ پژوهش به ارتباط سرزندگی ذهنی، هوش معنوی افراد، سرمایه‌های اجتماعی و قابلیت کارآفرینی آنها پرداخته نشده است. لذا، این پژوهش در پی یافتن پاسخی برای این پرسش است که آیا سرزندگی ذهنی و هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی با واسطه‌گری سرمایه‌های اجتماعی در دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور شیراز تأثیر دارد؟

پیشینه پژوهش

نظام آموزشی کشورها یکی از عوامل اصلی تأثیرگذار بر تصمیم‌گیری شغلی دانش‌آموزان، جستجوی گزینه‌های شغلی و تفکر در برنامه‌ها و اهداف شغلی آینده آن‌هاست. مدارس با ارائه آموزش کارآفرینی، زمینه‌های رشد بسیاری از خصوصیات و مهارت‌های لازم کارآفرینی را در دانش‌آموزان فراهم ساخته و از این طریق باعث شکل‌گیری رفتار کارآفرینانه دانش‌آموزان و ترسیم مسیر شغلی کارآفرینی و خوداشتغالی پیش روی دانش‌آموزان می‌شود (۲). در این میان، در سال‌های اخیر مشخصه‌های روان‌شناختی و متغیرهای شخصیتی به ویژه سرزندگی ذهنی و هوش معنوی به دلیل نقش مهم آن در کمک به بروز خلاقیت افراد، شناسایی و تشخیص فرصت‌های کارآفرینانه، ترغیب به خطرپذیری، برقراری ارتباطات اثربخش با دیگران و در مجموع، توسعه شایستگی‌های کارآفرینی و ایجاد رفتار کارآفرینانه در افراد، از سوی پژوهشگران و صاحب نظران گوناگون تأکید خاصی می‌شود (۱۵).

بر اساس پژوهش‌های گذشته متغیر سرمایه اجتماعی نیز یکی دیگر از متغیرهای تأثیرگذار بر شایستگی کارآفرینی است (Saina & Amjad 2019). سبک آرا (۱۶)، به بررسی شایستگی‌های کارآفرینی؛ مهارت مورد نیاز برای عملکرد تجاری پرداخت. در این مقاله یک رویکرد نظری اتخاذ شده و ادبیات مرتبط به عنوان مبنایی برای بررسی صلاحیت‌ها و عملکرد کارآفرینی بررسی شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که مشارکت در شایستگی‌های عمده کارآفرینی، ویژگی‌های شخصی و مهارت‌های فراگیران، با موفقیت در کسب و کار رابطه مثبت دارد. با مشارکت در نقش مدیریتی، کارآفرینان نیاز به سازماندهی و شایستگی‌های ارتباطی دارند، که با موفقیت در کسب و کار رابطه مثبت دارد.

² Carolina, Carlos

¹ Chang, Chenb

روش پژوهش

محاسبه روایی سازه مقیاس از تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل عامل تاییدی مرتبه‌ی اول استفاده شد. نتیجه‌های به دست آمده نشان داد که این مقیاس ابزاری پایا برای سنجش هوش معنوی است و با توجه به روایی و پایایی مناسب، آن را می‌توان در محیط‌های آموزشی و پژوهشی مانند دانشگاه استفاده کرد. در این پژوهش ضریب پایایی این پرسش‌نامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۸ بدست آمد.

۳) شایستگی کارآفرینی: برای اندازه‌گیری شایستگی کارآفرینی از پرسش‌نامه استاندارد زندگی (۲۲) استفاده شد. در پژوهش زندگی (۱۳۹۲) پرسش‌نامه مذکور برای سنجش روایی صوری به چند تن از اساتید و متخصصان ارائه شد و پس از تایید آنها مورد استفاده قرار گرفت. در پژوهش زندگی (۱۳۹۲)، برای سنجش پایایی پرسش‌نامه از روش آلفای کرونباخ که بر همسانی درونی مؤلفه‌ها تأکید دارد، استفاده شد و ضریبی برابر با ۰/۷۹ به دست آمد. لذا می‌توان ادعا کرد که اگر از پاسخگویان همین سوالات در زمان دیگری پرسیده شود باز همین پاسخ‌ها را خواهند داد و کل سوالات پرسش‌نامه دارای پایایی یا به عبارتی همسازی درونی بالایی جهت سنجش کارآفرینی برخوردار هستند. در این پژوهش ضریب پایایی این پرسش‌نامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۰ بدست آمد.

۴) سرمایه‌های اجتماعی: برای اندازه‌گیری سرمایه اجتماعی از پرسش‌نامه سرمایه اجتماعی دلاویز (۱۳۸۴) استفاده شد. این پرسش‌نامه به منظور سنجش سرمایه اجتماعی در دانشجویان هنجاریابی شده است. این پرسش‌نامه حاوی ۳۰ سؤال می‌باشد و روش نمره‌گذاری آن بر اساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت است و نمره کل این آزمون ۱۰۸ می‌باشد. در پژوهشی دلاویز (۱۳۸۴) میزان پایایی این پرسش‌نامه را ۰/۸۵ گزارش کرده است و براساس پژوهش خسروشاهی آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد. در این پژوهش ضریب پایایی این پرسش‌نامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ بدست آمد.

یافته‌ها

شرکت‌کنندگان در پژوهش شامل ۲۵۰ دانشجوی دختر بود. دامنه سنی آنان بین ۱۸ تا ۴۰ سال و میانگین سنی آنان ۲۵/۵ سال بود. بیش‌ترین آمار مربوط به مقطع کارشناسی بود. یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای این پژوهش برای نمونه دانشجویان در جدول زیر نشان می‌دهد.

این پژوهش از لحاظ روش، همبستگی و از نظر نوع، کمی، از نظر هدف در حیطه پژوهش‌های کاربردی و بر اساس ماهیت و روش، یک پژوهش توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش کلیه دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور شیراز به تعداد ۱۳۰۰۰ نفر هستند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش، روش نمونه‌گیری خوشه‌ای بود. با توجه به نوع پژوهش (مدل‌یابی ساختاری) و بر اساس تعداد متغیرها (Jurskog, Surbaum, 1996)، در این پژوهش ۲۵۰ دانشجوی دختر به عنوان نمونه انتخاب شد.

ابزارهای پژوهش

۱) پرسش‌نامه سرزندگی ذهنی: پرسش‌نامه سرزندگی ذهنی توسط (Deci & Ryan, 1977) ساخته شده و دارای ۷ عبارت است که بر اساس یک مقیاس ۵ درجه‌ای، آزمودنی عددی را که گویای میزان درستی عبارت مورد نظر است مشخص می‌کند. پرسش‌نامه به منظور ارزیابی سرزندگی و نشاط در افراد تهیه شده است که در این میان نمره بالا نشان دهنده بالا بودن میزان سرزندگی فرد می‌باشد. بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای (کامل مخالفم تا کاملاً موافقم) نمره گذاری شده است. برای پایایی همسانی درونی سوالات آزمون براساس آلفای کرونباخ از ۰/۸۰ تا ۰/۸۷ گزارش شده است. روایی مقیاس نیز باتوجه به همبستگی منفی با ابزارهای سنجش افسردگی و اضطراب و همبستگی مثبت با سنجش عاطفه مثبت و حرمت خود کافی گزارش شده است (۲۱). در این پژوهش ضریب پایایی این پرسش‌نامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ بدست آمد.

۲) پرسش‌نامه هوش معنوی کینگ: پرسش‌نامه هوش معنوی کینگ در سال ۲۰۰۸ توسط کینگ طراحی و ساخته شد. این پرسش‌نامه دارای ۲۴ ماده بوده و هدف آن سنجش میزان هوش معنوی از ابعاد گوناگون (تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای شخصی، بسط حالت هشجاری، آگاهی متعالی) می‌باشد. طیف نمره دهی آن بر اساس لیکرت پنج گزینه‌ای می‌باشد.

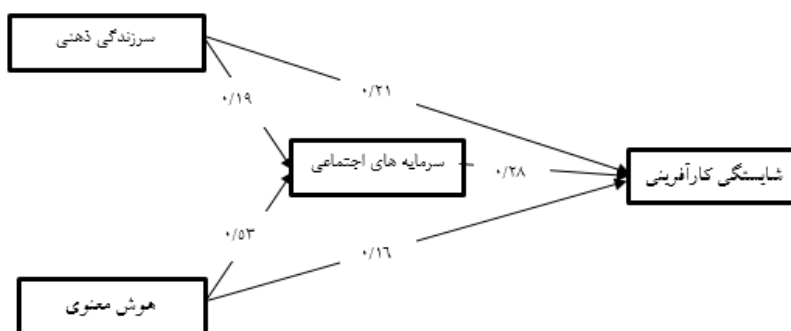
در پژوهش رقیب و همکاران (۲۲) پایایی این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ برآورد شد. روایی صوری و محتوایی مقیاس توسط متخصصان روان‌شناسی مورد تایید قرار گرفت. برای برآورد روایی همگرایی از پرسش‌نامه تجربیه‌ی معنوی غباری بناب به طور همزمان استفاده شده که ضرایب همبستگی این دو پرسش‌نامه ۰/۶۶ بدست آمده است. برای

جدول ۱- میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره کسب شده مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیرهای شاخص‌های توصیفی	میانگین	انحراف معیار	کمترین	بیش‌ترین
سرزندگی ذهنی	۱۹/۰۴	۴/۲۱	۱۱	۲۹
هوش معنوی	۳۷/۱۱	۱۴/۷۶	۱۱	۸۳
سرمایه‌های اجتماعی	۸۹/۷۳	۱۱/۲۲	۶۳	۱۲۱
شایستگی کارآفرینی	۹۱/۵۵	۱۰/۶۶	۶۵	۱۱۸

قرار گرفته و با مدل پیشنهادی مورد مقایسه قرار می‌گیرد. از آن جایی که در گام برآورد مدل، مشاهده پیشنهادی از برازندگی خوبی برخوردار بود، و همه مسیرها معنادار بود، در نتیجه بدون نیاز به هیچ اصلاحی برازندگی مدل مورد تأیید قرار گرفت. شکل ۱، مدل پیشنهادی این پژوهش را به همراه ضرایب مسیر نشان می‌دهد.

برای آزمون الگوی پیشنهادی از الگویابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار AMOS/18 استفاده شد. روابط واسطه ای الگوی نهایی نیز با استفاده از بوت استراپ^۱ (آزمون خود راه انداز) نرم‌افزار AMOS/18 آزموده شدند در آزمون و تعیین دوباره مدل، مدل تعدیل یافته به عنوان مدل نهایی مورد آزمون

شکل ۱- برونداد مدل پیشنهادی این پژوهش به همراه ضرایب استاندارد مسیرها

جدول ۲ شاخص‌های برازش مدل اولیه پیشنهادی و نیز شاخص‌های برازش مدل اصلاح شده نهایی را نشان می‌دهد.

جدول ۲- مقایسه شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی و مدل اصلاح شده

شاخص‌های برازندگی	χ^2	df	χ^2/df	GFI	AGFI	IFI	TLI	CFI	NFI	RMSEA
مدل پیشنهادی و نهایی	۱/۱۴	۱	۱/۱۴	۰/۹۹۷	۰/۹۶۳	۰/۹۹۷	۰/۹۸۱	۰/۹۹۸	۰/۹۹۱	۰/۰۳۱

و فرضیه کلی پژوهش مورد تأیید قرار می‌گیرد. جدول ۳ مسیرها و ضرایب استاندارد آنها در الگوی پیشنهادی و نهایی را نشان می‌دهد.

باتوجه به نتایج مندرج در جدول ۲، شاخص RMSEA و TLI و AGFI حاکی از برازش بسیار خوب مدل پیشنهادی بوده، بنابراین، مدل پیشنهادی از برازندگی مطلوبی برخوردار است

1. bootstrap

جدول ۳- الگوی ساختاری: مسیرها و ضرایب استاندارد مربوط به اثرات مستقیم بین متغیرهای پژوهش در مدل نهایی

مدل پیشنهادی				مسیر
سطح معنی داری P	نسبت بحرانی	برآورد استاندارد B	برآورد استاندارد β	
۰/۰۰۱	۳/۲۴	۰/۴۹۵	۰/۱۸۶	سرزندگی ذهنی ← سرمایه‌های اجتماعی
۰/۰۰۱	۹/۲۹	۰/۴۰۵	۰/۵۳۲	هوش معنوی ← سرمایه‌های اجتماعی
۰/۰۰۱	۳/۲۹	۰/۵۳	۰/۲۱	سرزندگی ذهنی ← شایستگی کارآفرینی
۰/۰۲	۲/۱۹	۰/۱۱۷	۰/۱۶۲	هوش معنوی ← شایستگی کارآفرینی
۰/۰۰۱	۳/۷۸	۰/۲۷	۰/۲۸۵	سرمایه‌های اجتماعی ← شایستگی کارآفرینی

براساس نتایج نشان داده شده در جدول ۴ همه ضرایب مسیر مربوط به مدل نهایی معنی‌دار هستند. با استناد به ضرایب استاندارد ذکر شده در جدول ۴، ضریب مسیر اثر مستقیم سرزندگی ذهنی، هوش معنوی و سرمایه‌های اجتماعی بر

شایستگی کارآفرینی معنی‌دار نیست ($P > ۰/۰۵$, $\beta = ۰/۲۸۵$, $\beta = -۰/۱۶۲$, $\beta = ۰/۲۱$). این یافته فرضیه ۱ تا ۳ الگوی ساختاری پیشنهادی را تأیید می‌کند.

جدول ۴- نتایج بوت استرپ بین متغیرهای مستقل، وابسته، میانجی

مسیر	داده	مقدار بوت استرپ	حد پایین	حد بالا	خطای استاندارد	سوگیری
سرزندگی ذهنی به شایستگی کارآفرینی از راه سرمایه‌های اجتماعی	۰/۱۳۴	۰/۰۵۳	۰/۰۲۸	۰/۱۱	۰/۰۲۱	۰/۰۰۲
هوش معنوی به شایستگی کارآفرینی از راه سرمایه‌های اجتماعی	۰/۱۰۹	۰/۱۵۲	۰/۰۹۲	۰/۲۲۸	۰/۰۴۳	۰/۰۰۷

$P < ۰/۰۵^*$

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد الگوی شایستگی کارآفرینی بر اساس سرزندگی ذهنی و هوش معنوی با میانجی‌گری سرمایه‌های اجتماعی دانشجویان برانزده داده‌هاست. نتایج حاکی از تأیید رابطه سرزندگی ذهنی بر شایستگی کارآفرینی بود. این یافته با پژوهش‌های زرندی و همکاران (۱۸) همخوانی می‌باشد. در تبیین این یافته باید گفت سرزندگی ذهنی بر کاهش و افزایش شایستگی کارآفرینی تأثیری دارد. سرزندگی ذهنی به عنوان مولفه‌ای برای بهزیستی روانی، در این نظریه به عنوان داشتن انرژی جسمی و ذهنی تعریف شده است و نوعی تجربه خاص روان‌شناختی است که فرد طی آن احساس انرژی کرده و آن را نشات گرفته از خود و منابع درونی می‌داند و نه منشعب شده از محیط و منابع بیرونی. همان‌گونه که در تعریف این مولفه نیز آمد این متغیر بر بهزیستی روانی افراد اثرگذار است و باعث بهبود بهزیستی روانی می‌شود، آن‌چه در این پژوهش نیز نشان داده شد حاکی از تأثیر این متغیر بر شایستگی به عنوان تمایل به داشتن احساس مؤثر بودن در اثرگذاری بر محیط شخصی و توانایی دستیابی به پیامدهای ارزشمند است. به بیان دیگر، شایستگی کارآفرینی هنگامی دیده

نتایج مندرج در جدول ۴ نشان می‌دهد که نتیجه بوت استرپ برای فرضیه ۴، $۰/۰۵۳$ به دست آمد. حد پایین فاصله اطمینان $۰/۰۲۸$ و حد بالای آن $۰/۱۱$ محاسبه شد. سطح معنی‌داری به دست آمده برابر $۰/۰۰۲$ و تعداد نمونه‌گیری مجدد بوت استرپ ۲۰۰۰ می‌باشد. با توجه به اینکه صفر بیرون فاصله اطمینان قرار می‌گیرد، اثر غیرمستقیم سرزندگی ذهنی بر شایستگی کارآفرینی از راه سرمایه‌های اجتماعی معنی‌دار بوده و فرضیه ۴ الگوی پیشنهادی تأیید می‌شود. همچنین، نتیجه بوت استرپ برای فرضیه ۵، $۰/۱۵۲$ بدست آمد. حد پایین فاصله اطمینان $۰/۰۹۲$ و حد بالای آن $۰/۲۲۸$ محاسبه شد. سطح معنی‌داری بدست آمده برابر $۰/۰۰۷$ و تعداد نمونه‌گیری مجدد بوت استرپ ۲۰۰۰ می‌باشد. با توجه به اینکه صفر بیرون از فاصله اطمینان قرار می‌گیرد، اثر غیرمستقیم هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی از راه سرمایه‌های اجتماعی معنی‌دار بوده و فرضیه ۵ الگوی پیشنهادی تأیید می‌شود.

مستقیم و هم بطور غیرمستقیم از راه میانجی سرمایه‌های اجتماعی بر شایستگی کارآفرینی تأثیرگذار می‌باشد. سرمایه اجتماعی یک ظرفیت، جوهر اجتماعی یا هنجاری غیر رسمی است که همکاری میان افراد و نهادهای یک جامعه را ارتقا می‌بخشد. هر شبکه اجتماعی، برای دستیابی به اهداف خود، علاوه بر افراد آگاه و با تجربه و امکانات و ابزار مادی، به عوامل مانند: اعتماد، تعهد و مسئولیت‌پذیری ... هم نیاز دارد. با توجه به نقش میانجی سرمایه اجتماعی و توانایی‌ها و خدماتی که به افراد ارائه می‌دهد، می‌توان گفت سرزندگی ذهنی بر شایستگی کارآفرینی از راه سرمایه‌های اجتماعی رابطه معناداری دارد.

هم‌چنین، نتایج نشان داد هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی با توجه به نقش واسطه‌ای سرمایه‌های اجتماعی تأثیر معناداری دارد. این یافته با پژوهش‌های صفری جعفرلو و همکاران (۱۷)، (۲۰)، (۱۹) و (Carolina & Carlos, 2018) همسو می‌باشد، در تبیین این یافته می‌توان گفت هوش معنوی هم بصورت مستقیم و هم بطور غیرمستقیم از راه میانجی سرمایه‌های اجتماعی بر شایستگی کارآفرینی اثرگذار است. سرمایه اجتماعی شبکه‌ای متشکل از رابطه‌ها و پیوندهای مبتنی بر «اعتماد اجتماعی» بین فردی و بین گروهی و تعامل‌ها افراد با نهادها، سازمان‌ها و گروه‌های اجتماعی است که قرین همبستگی و انسجام اجتماعی و برخورداری افراد و گروه‌ها از حمایت و انرژی لازم برای آسان‌گری کنش‌ها در جهت افزایش کارآفرینی دارد. هنگامی که شخص به افکار ناشی از بصیرت خود که به ذهنش سرازیر می‌شود، گوش داده و پاسخ می‌دهد، هنگامی که از خود فراتر می‌رود و به دیگران گوش می‌دهد، هنگامی که خود را با خویشتن برترش می‌شناسد، «هوش معنوی» اش رشد می‌کند. افرادی که دارای «هوش معنوی» قابل توجهی هستند، ویژگی‌هایی چون تلاش خستگی‌ناپذیر برای رسیدن به موفقیت، شکست خوردن و ناامید نشدن، آموختن از مشکلات، احتراز نکردن و استقبال از تغییرات، دیدن تصاویر بزرگ‌تر و کمک به هم‌نوع، را دارند. همان‌گونه که در تبیین فرضیه شماره دو، گفته شد هوش معنوی سبب افزایش شایستگی کارآفرینی می‌شود و از سویی فرضیه سوم نشان داد که سرمایه اجتماعی نیز بر شایستگی کارآفرینی اثرگذار است، بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی با توجه به نقش واسطه‌ای سرمایه‌های اجتماعی تأثیر معناداری دارد.

بدون شک هر پژوهشی با محدودیت‌هایی روبه‌رو است که این محدودیت‌ها روی نتایج اثر منفی دارند به همین دلیل توجه به این محدودیت‌ها به پژوهشگران دیگر کمک کند تا با شناخت دقیق‌تری کار خود را انجام دهند و این پژوهش نیز با محدودیت‌های روبه‌رو بوده که به آنها اشاره می‌شود: نتایج بدست

می‌شود که فرد تکالیف چالش‌برانگیزی را زمانی که برعهده بگیرد و در آن تسلط یابد. بهزیستی روانی در موفقیت و تسلط افراد بر محیط نقش موثری دارد، بنابراین، کاملاً منطقی است که اثر سرزندگی ذهنی بر شایستگی کارآفرینی نیز مثبت و معنادار باشد. نتایج نشان داد هوش معنوی بر شایستگی کارآفرینی دانشجویان تأثیر معناداری دارد. این یافته با پژوهش‌های صفری جعفرلو و همکاران (۱۷) و (۲۰) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت هوش معنوی موجب افزایش شایستگی کارآفرینی در افراد می‌شود. این یافته پژوهش را به این صورت میتوان تبیین کرد که هوش معنوی بر شناخت و جهان‌بینی فرد از دنیای مادی اطراف خود و دنیای معنوی و ماورای خود تأکید دارد. این شناخت منجر به شناخت بهتر فرد از خود، توانایی‌های خود و هدف از خلقت انسان می‌شود و فرد قادر خواهد بود در ذهنش تصویری کمال‌گرایانه از خود و انسان سعادت‌مند و موفق خلق کند و این تصویر ذهنی به‌نوبه خود موجب ایجاد شایستگی کارآفرینی و رشد و توسعه فردی از یکسو و ازسوی دیگر، کمک به رشد و توسعه دیگران از راه به‌کارگیری آنها در کسب و کارهای ناشی از کارآفرینی می‌شود. این یافته نیز بیانگر جایگاه و اهمیت هوش معنوی است زیرا همان‌گونه که ذکر شد، هوش معنوی برداشت و نگرش مثبت ذهنی‌ای را در فرد برای کارآفرینی فراهم میکند و آمادگی ذهنی و روانی لازم را در فرد به‌وجود می‌آورد که در نهایت، این آمادگی و نگرش می‌تواند منجر به شایستگی کارآفرینی در فرد شود. در این راستا صفری جعفرلو و همکاران (۱۷) نیز نشان دادند که هوش معنوی به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم از راه نگرش به کارآفرینی اثر مثبت بر کارآفرینی دارد.

نتایج حاکی از تأثیر معناداری سرمایه‌های اجتماعی بر شایستگی کارآفرینی بود. این یافته با پژوهش‌های (۱۹) و (Carolina & Carlos, 2018) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت کاهش یا افزایش سرمایه‌های اجتماعی سبب کاهش و افزایش شایستگی کارآفرینی در فرد می‌شود. مزیت اصلی و عمده سرمایه اجتماعی در اختیار گذاشتن اطلاعات زیاد با هزینه پایین و زمان اندک برای بازیگرانی است که نقش اصلی را در سرمایه اجتماعی ایفا می‌کنند. کسب قدرت و نفوذ از مزایای دیگر سرمایه اجتماعی است که بویژه برای تامین منابع کارآفرینان می‌تواند راهگشا باشد.

نتایج نشان داد سرزندگی ذهنی بر شایستگی کارآفرینی با توجه به نقش واسطه‌ای سرمایه‌های اجتماعی تأثیر معناداری دارد. این یافته با پژوهش‌های زرنیدی و همکاران (۱۸)، (۱۹) و (Carolina & Carlos, 2018)، همسو می‌باشد. در تبیین این یافته باید گفت گرچه سرزندگی ذهنی هم به‌گونه

شایستگی کارآفرینی، برگزاری کارگاههای آموزشی در جهت شناسایی عللی که موجب کاهش هوش معنوی و سرمایه‌های اجتماعی می‌شود و تلاش در جهت آن پیشنهاد می‌شود. آنچه مسلم است جامعه امروز به سمت کارآفرینی و کارهای خلاقانه میل و گرایش زیادی در بین افراد دارد و با توجه به اینکه این پرورش این روحیه را می‌توان از زمان کودکی در افراد نهادینه کرد، لذا، مسئولین آموزش و پرورش باید کارگاههای عملی یا آموزش مدونی برای متغیرهای وابسته به کارآفرینی در طول دوران تحصیل دانش‌آموزان و دانشجویان در نظر بگیرند.

References

1. Aghaei M, Ghasemian Sahebi A, Kordheydari R. Design and explain the pattern of destination brand value creation strategies in Iranian tourism industry. *Journal of Tourism Quarterly*. 2021;3(2):68-97.
2. Ashrafi S, Najafi Hezarjaribi HA. The Effectiveness of Entrepreneurship Education on Students' Career Path. *Journal of Educational Sciences*. 2019;25(2):91-108. [DOI.10.22055/EDU.2019.24155.2387]
3. Nejati T, Parsa A, Farhadirad H. Job career success by human resource training. *Journal of Educational Sciences*. 2020;27(1):95-118. [DOI.10.22055/EDUS.2020.30357.2857]
4. Banasiewicz AD, Weidman D. *Total Exposure Management: Risk, Resilience & Change*. Bristol: Erudite Analytics; 2016.
5. Stoica O, Roman A, Rusu VD. The nexus between entrepreneurship and economic growth: A comparative analysis on groups of countries. *Sustainability*. 2020;12(3):1186. [DOI. doi.org/10.3390/su12031186]
6. Audretsch DB. From the entrepreneurial university to the university for the entrepreneurial society. *The Journal of Technology Transfer*. 2014;39:313-21. [DOI. 10.1007/s10961-012-9288-1]
7. Mobini Dehkordi A, Ahmadi H, Delavar A. Designing a Strategic Entrepreneurship Competencies Model for Senior Managers of the Country, *Quarterly Journal of Strategic Knowledge Interdisciplinary Studies*. 2018;2(7):127-50.
8. Ryan RM, Frederick C. On energy, personality, and health: Subjective vitality as

- آمده از این پژوهش منحصر به تمامی دانشجویان دختر مرکز پیام نور شیراز می‌باشد. لذا، تعمیم نتایج آن به سایر اقشار جامعه، شهرهای دیگر و گروه جنسیتی مردان باید با احتیاط صورت گیرد. همچنین، تنها ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش پرسش‌نامه بود که جنبه خود گزارشی دارد. به همین دلیل خالی از اشکال و سوگیری در پاسخ گویی نیست. بنابراین، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده از سایر شیوه‌های جمع‌آوری اطلاعات همچون مصاحبه در کنار پرسش‌نامه نیز بهره‌برداری شود. با توجه به اثر مثبت هوش معنوی و سرمایه‌های اجتماعی بر a dynamic reflection of well-being. *Journal of personality*. 1997;65(3):529-65. [DOI. 10.1111/j.1467-6494.1997.tb00326.x]
9. SARICAM H. Mediating role of self efficacy on the relationship between subjective vitality and school burnout in Turkish adolescents. *International Journal of Educational Researchers*. 2015;6(1):1-12.
  10. Vaughan F. What is spiritual intelligence? *Journal of humanistic psychology*. 2002;42(2):16-33. [DOI.10.1177/0022167802422003]
  11. Mousavi SH, Talebzadeh NM, Shams Morkani G. Relationship between spiritual intelligence and organizational citizenship behavior of Zanjan high school teachers. *Journal of Educational Psychology*. 2011;7(22):6. [DOI.20.1001.1.2423494.1392.2.2.6.7]
  12. Taherizadeh A, Mirghfour HA, Naser Sadrabadi A. The relationship between social capital, organizational entrepreneurship and organizational performance using the structural equation modeling approach. *Health Management Quarterly*. 2017;21(72):77-89.
  13. Urbano D, Aparicio S. Entrepreneurship capital types and economic growth: International evidence. *Technological forecasting and social change*. 2016;102:34-44. [DOI.10.1016/j.techfore.2015.02.018]
  14. Wang Y. The effects of cumulative social capital on job outcomes of college graduates: Virginia Tech; 2008. [DOI. hdl.handle.net/10919/29566]
  15. Leutner F, Ahmetoglu G, Akhtar R, Chamorro-Premuzic T. The relationship between the entrepreneurial personality

- and the Big Five personality traits. *Personality and individual differences*. 2014;63:58-63. [DOI. 10.1016/j.paid.2014.01.042]
16. Sabek Ara M. Entrepreneurial Competencies: Skills Required for Business Performance. International Conference on Management and Industry,; Gilan2022.
17. Safari Jafarlou hr, Ghorbani MH, Zareian H. Modeling the effect of spiritual intelligence and attitude to entrepreneurship on entrepreneurial intention in sports science students. *Sports management studies*. 2016;9(46):213-30.
18. Poursoltani Zarandi H, Taherkhani A, Shafii S. The relationship between happiness in the work environment and organizational entrepreneurship of the employees of the Ministry of Sports and Youth. *Human resource management in sports*. 2015;2(2):117-28.
19. Chang Y-Y, Chen M-H. Creative entrepreneurs' creativity, opportunity recognition, and career success: Is resource availability a double-edged sword? *European Management Journal*. 2020;38(5):750-62 [DOI. 10.1016/j.emj.2020.03.004].
20. Fesharaki F. Entrepreneurial passion, self-efficacy, and spiritual intelligence among Iranian SME owner-managers. *Psychological Studies*. 2019;64(4):429-35. [DOI. 10.1007/s12646-019-00507-0]
21. Abdullah Zadeh b. The effectiveness of mindfulness-based therapy on increasing mindfulness, reducing symptoms, and improving internalizing problems of adolescents with attention deficit/hyperactivity disorder. 2013.
22. Raqib M, Hakimi Nia B ,Siyadat A, Ahmadi SJ. Validation of King's Spiritual Intelligence Scale in Isfahan University Students. *Journal of Educational Sciences and Psychology*. 2009;3(11):10-25.
23. Zandi AA. Investigating the relationship between teachers' entrepreneurial abilities and their educational performance in Varamin secondary schools. : Islamic Azad University, Garmsar branch.; 2012.